861/11

Den 14. februar 2011 blev i sag nr. 78.158:

xxxxx xxxx
xxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

GF-Forsikring A/S
Jernbanevej 65
5210 Odense NV

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har retshjælpsforsikring i GF-Forsikring A/S. Hun klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at betale hele advokathonoraret i forbindelse med en retssag, der nu er afsluttet.

Selskabet henviser til, at retssagen ikke som helhed kan siges at have vedrørt en tvist, som med rimelighed kunne danne grundlag for et civilretligt søgsmål. Endvidere er det selskabets opfattelse, at en del af det udførte advokatarbejde må betegnes som almindelig advokatrådgivning. Det er på den baggrund selskabets opfattelse, at det kun er en del af advokathonoraret, der kan kræves betalt over retshjælpsforsikringen.

Klageren har indbragt sagen for nævnet den 13/4 2010. Hendes advokat har i en supplerende redegørelse anført:

> "Ved brev af 30. januar 2007 modtog GF Forsikring anmodning fra forsikringstageren [klageren] om tilsagn til retshjælp i forbindelse med en tvist mellem forsikringstageren og underboen; L.T.
>
> Sagen omhandler ejendommen beliggende; …, som indeholder to ejerlejligheder. Forsikringstageren er ejer af ejerlejligheden på 1.sal, og L.T. er ejer af lejligheden i stueetagen.
>
> Som det fremgår af brevet søgte [klageren] om retshjælpsdækning til stævning med påstand om anerkendelse af tegning af ejerforeningens tidligere gældende forsikring samt anerkendelse af nye vedtægter med henblik på at skabe ordnede forhold i ejendommen.
>
> Ved brev af 13. februar 2007 meddelte GF Forsikring tilsagn om retshjælpsdækning.

Stævning blev udtaget 16. april 2007 med bilagene 1-15. I forbindelse med klagesagen vedlægges alene stævning og bilag …, som er udkast til nye vedtægter. Det bemærkes, at de nye vedtægter bl.a. indeholder bestemmelser om beslutninger vedrørende fællesanliggender og vedligeholdelse m.v.

Udover en omfattende korrespondance og gentagne forsøg på forligsmæssige løsninger, er sagen bl.a. præget af en righoldig udveksling af processkrifter - afsluttende med Processkrift 2 fra forsikringstagerens advokat.

Forhandlingerne vedrørende nye vedtægter førte til et syn og skøn, idet parterne ikke kunne blive enige om rækkevidden af vedtægternes bestemmelser om beslutninger og fordeling af vedligeholdelsesudgifter m.v. Der vedlægges kopi af Skønstema (bilag …).

Ved brev af 23. marts 2009 til forsikringsselskabet oplyste klagerens advokat, at parterne efter afholdelse af række møder tilsyneladende kunne blive enige om en forligsmæssig løsning, der bl.a. indebar, at hver part skulle bære egne omkostninger. I brevet oplyses det, at klagers advokat forventede at kunne opgøre det samlede tidsforbrug til ca. 50 timer. Til gengæld havde forhandlingerne ført til undladelse af et syn og skøn og de dermed forbundne omkostninger. Kopi af brevet vedlægges (bilag …).

Der udveksles derefter en række breve mellem GF Forsikring og klagerens advokat, jf. bilagene …-…, herunder bilag … som er brev af 28. januar 2010 med faktura på kr. 98.030,- incl. moms.

Af seneste brev fra GF Forsikring af 5. marts 2010, jf. bilag …, underkender forsikringsselskabet salærkravet fra klagerens advokat, idet forsikringsselskabet alene anerkender et krav på kr. 20.000,- efter fradrag af selvrisiko. Der resterer herefter betaling af kr. 78.030,-.

Forsikringsselskabet har ikke rejst indsigelse mod det oplyste tidsforbrug på 57 timer.

Det er klagerens opfattelse, at GF Forsikring bør dække det fulde honorarkrav henset til følgende omstændigheder:

at honorarets størrelse må betragtes som passende i forhold til arbejdets omfang og det opnåede resultat,

at forligsbestræbelserne har medført en afslutning på sagen uden hovedforhandling i Retten og uden afholdelse af syn og skøn hvor ved omkostninger til berammelsesafgift og skønsmand m.v. er sparet,

at klageren i det væsentligste har fået medhold i sagen på den betingelse, at hver part skulle bære egne omkostninger,

at forsikringsselskabet har accepteret, at sagen afsluttes uden krav om betaling af sagsomkostninger fra modparten,

at forsikringsselskabet har meddelt tilsagn om retshjælpsdækning på grundlag af skrivelse til forsikringsselskabet af 30. januar 2007, jf. bilag …, hvoraf bl.a. fremgår, at klageren ville udtage stævning med påstand om anerkendelse af tegning af den tidligere gældende forsikring samt anerkendelse af de nye vedtægter og/eller omkostningerne ved udarbejdelse af disse,

at forsikringsselskabet har godkendt temaet i stævningen ved brev af 13. februar 2007, og i samme brev anbefaler, at parterne løser sagen ved retsmægling, hvilket i realiteten er blevet resultatet af sagsforløbet,

at forsikringsselskabets nedsættelse af honorarkravet i erstatningsmæssig henseende ikke kan betragtes som rimeligt på grundlag af de faktiske omstændigheder."

Selskabet har i brev af 6/7 2010 til nævnet redegjort for sagen og sin afgørelse således:

"Ved brev af 30. januar 2007 (bilag…) fra advokatfuldmægtig A.B. modtog selskabet retshjælpsansøgning.

Det fremgik af brevet, at sikrede er medlem af en ejerforening, som alene består af 2 ejerlejligheder. Modparten, som ejer den anden ejerlejlighed, havde opsagt en fælles husforsikring og tegnet en ny, uden først at aftale dette med sikrede.

Det oplystes endvidere, at advokatfuldmægtig A.B., på vegne af sikrede, havde foreslået modparten, at der blev udarbejdet nye vedtægter, som sikrede ville betale omkostningerne til. Efter vedtægterne var udarbejdet, afviste modparten imidlertid at acceptere de nye vedtægter.

Sikrede ønskede herefter at udtage stævning med påstand om
1. anerkendelse af tegning af den tidligere gældende forsikring, samt
2. anerkendelse af de nye vedtægter og/eller omkostningerne ved udarbejdelse af disse.

Stævningen var ikke vedlagt retshjælpsansøgningen.

Ved brev af 13. februar 2007 **(bilag …)** anerkendte selskabet, at sagen blev dækket af retshjælpsforsikringen. Det fremgår af brevet, at selskabet ønsker at blive holdt løbende orienteret om sagens gang og påtænkte retsskridt i henhold til forsikringsbetingelsernes §12.

2 år senere oplyser advokat U.T. ved brev af 23. marts 2009 **(bilag …),** at sagen kan afsluttes forligsmæssigt mod at hver part bærer egne omkostninger, og at selskabet derved har undgået omkostninger til skønsmand. Det oplyses, at tidsforbruget på sagen andrager knapt 50 timer.

Selskabet svarer ved brev af 25. marts 2009 **(bilag …),** at vi må kende indholdet af forliget, før vi kan tage stilling til, om vi kan tiltræde dette. Endvidere er det nyt for os, at der har været behov for syn og skøn i sagen, hvorfor vi spørger advokaten, hvorledes en skønsmand kommer ind i billedet. Endvidere understreger selskabet, under henvisning til det oplyste tidsforbrug, at udarbejdelse af nye vedtægter ikke anses for en tvist i retshjælpsforsikringens forstand, jf. retshjælpsforsikringsbetingelsernes § 2 stk. 2.

Herefter modtager selskabet brev fra advokat U.T. dateret den 2. april 2009 **(bilag …)** bilagt diverse processkrifter med bilag, herunder kopi af stævning, processkrifter og skønstema. Det fremgår af disse bilag, at der er nedlagt yderligere påstande.

Selskabet er ikke tidligere blevet oplyst om, at der skulle være en tvist angående de nye påstande. Se nærmere herom nedenfor. Selskabet har dermed ikke givet retshjælpstilsagn til dækning af sagen for så vidt angår disse forhold.

Selskabet giver ved brev af 20. april 2009 **(bilag …)** tilsagn til at forlige sagen så hver part bærer egne omkostninger, men understreger samtidig, at udarbejdelse af nye vedtægter ikke anses for en tvist i retshjælpsforsikringens forstand. Endvidere oplyses det, at selskabet anser en del af den medsendte korrespondance for almindelig advokatrådgivning.

Den 12. august 2009 **(bilag …)** skriver advokat U.T., at sagen er meget tæt på en forligsmæssig afslutning. Han oplyser desuden, at der er registreret et tidsforbrug på ca. 57 timer på sagen, samt at der formentlig løber 3 timer ekstra på til den afsluttende sagsbehandling. Han opgør sit salærkrav til kr. 112.500,00 inkl. moms.

Ved brev af 26. august 2009 **(bilag …)** beder selskabet advokat U.T. redegøre for, hvor stor en del af den anvendte tid, der vedrører en konkret, aktuel tvist, som med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål, jf. retshjælpsbetingelsernes § 2 stk. 2.

Advokat U.T. oplyser herefter i sit brev af 9. september 2009 **(bilag …),** at det ikke er muligt, ud fra tidsregistreringen, at opgøre det nøjagtige tidsforbrug på henholdsvis tvist og udarbejdelse af nye vedtægter, men at han anslår tidsforbruget vedrørende tvisten til at ligge på ca. 53 timer. Desuden er han af den opfattelse, at arbejdet i forbindelse med vedtægterne bør indgå i forsikringsdækningen. Han ønsker, at selskabet afregner i henhold til medgået tid og opgør nu sit salærkrav til kr. 79.500,00 ekskl. moms, eller kr. 99.375,00 inkl. moms.

Ved brev af 14. september 2009 **(bilag …)** oplyser selskabet, at udarbejdelse af vedtægterne samt en del af korrespondancen i sagen opfattes som almindelig advokat-rådgivning. Selskabet vurderer umiddelbart at sagen højst kan bære et salær på kr. 40.000,00 ekskl. moms.

Advokat U.T. afviser, ved brev af 29. september 2009 **(bilag …),** at hans honoraropgørelse omfatter 'almindelig advokatrådgivning'.

Selskabet oplyser i brev af 9. november 2009 **(bilag …),** at vi ikke kan give et efterfølgende retshjælpstilsagn til den del af sagen, som vedrører påstande, som ikke var nævnt i retshjælpsansøgningen. Afslaget begrundes med, at selskabet ikke mener, der er en konkret, aktuel konflikt, som med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål, jf. retshjælpsbetingelsernes § 2 og § 5 stk. 1. Selskabet afslår herefter at dække det tidsforbrug, som er anvendt på udarbejdelse af skønstema og processkrifter vedrørende vedligeholdelsesarbejderne. I øvrigt afviser selskabet at dække omkostningerne til udarbejdelse af nye vedtægter for Ejerforeningen. Efter en grundigere gennemgang af sagen trækker selskabet sit tilbud om betaling af kr. 40.000,00 ekskl. moms tilbage og tilbyder at dække sagen med kr. 18.000,00 ekskl. moms

Selskabet har alene givet retshjælpstilsagn til anlæggelse af retssag vedrørende de anerkendelsespåstande, som er nævnt ovenfor. Anerkendelsespåstandene fremgår af stævningens påstand 1, 2 og 3 **(bilag …).**

<u>For så vidt angår afvisningen af de nye påstande skal knyttes følgende bemærkninger:</u>

I processkrift 1 **(bilag …)** fremfører advokatfuldmægtig A.B. yderligere påstande. Processkrift 1's påstand 4:

4a) *Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at sagsøger indhenter en tilstandsrapport/vedligeholdelsesrapport vedrørende …, med henblik på at afdække, hvilke vedligeholdelsesarbejder, der skal foretages for Ejerforeningens regning, herunder at ejerforeningens medlemmer stiller sikkerhed for omkostningerne herved.*

b) *sagsøgte tilpligtes at anerkende, at sagsøger på baggrund af ovennævnte rapport iværksætter udbedring og vedligeholdelse i anbefalet omfang for Ejerforeningens regning, herunder at ejerforeningens medlemmer stiller sikkerhed for disse omkostninger.*

Processkrift 1's påstand 5:

Sagsøgte dømmes til - med et af Retten fastsat varsel - at fraflytte lejligheden beliggende …

For så vidt angår påstand 4, har sikrede hverken dokumenteret eller sandsynliggjort, at der er tale om en konkret, aktuel tvist, som med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål. Af skønstemaet **(bilag …)** fremgår det, at skønsmanden skal vurdere, om en række forhold skal 'vedligeholdes, så de fremtræder vedligeholdt og fagmæssigt korrekt'. Det drejer sig om en gennemgang af oliefyr, tag, indkørsel og gangveje, dræn, gulv og vægge i fyrkælder og vaskekælder, opgang og hoveddør, mure og fugninger. Det fremgår heller ikke klart af stævningen, at der er tvist om vedligeholdelsesarbejder. Der står alene, under stævningens punkt 3, at '*det bemærkes i øvrigt, at ... der i dag er en del vedligeholdelsesarbejder, der står stille'.* Af modpartens duplik **(bilag …)** fremgår det, at det anførte ikke har nogen forbindelse med de nedlagte påstande. Af retsbogsudskrift dateret 23. juni 2008 **(bilag …)** fremgår det, at sagsøgte er *enig* i, at oliefyret bør udskiftes, samt at sagsøgte er *enig* i, at det er yderst hensigtsmæssigt, hvis parterne besigtiger ejendommen sammen for derved at opnå en fælles forståelse for, hvilke arbejder, der skal iværksættes. Dermed foreligger der ikke en dækningsberettiget tvist for så vidt angår disse forhold.

Med hensyn til påstand 5 mener selskabet ikke, at der er juridisk grundlag for at pålægge modparten at fraflytte sin ejerlejlighed, og dermed ikke rimelighed i at få efterprøvet påstanden, jf. § 2.

Sammenfattende er det selskabets opfattelse, at sikrede, for så vidt angår påstandene nr. 4a, 4b og 5, ikke har dokumenteret/sandsynliggjort, at der forelå en tvist, som med rimelighed kunne danne grundlag for et civilretligt søgsmål. Endvidere er det selskabets opfattelse, at omkostningerne i forbindelse med udarbejdelse af nye vedtægter for ejerforeningen ikke er dækket, da der er tale om almindelig advokatrådgivning.

Selskabet vurderer herefter, at den retshjælpsdækkede del af tvisten alene vedrører arbejde i forbindelse med påstand 1, 2 og 3, og at sagen kan afregnes med et advokatsalær på kr. 18.000,00 ekskl. moms."

Nævnet har fået forelagt de bilag, som parterne har fremlagt, herunder processkrifterne.

Af retshjælpsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 2. Hvilke tvister er dækket af retshjælpsforsikringen?**

1. Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet, og som efter deres art vil kunne behandles af en domstol efter retsplejelovens regler om civile sager. Forsikringen dækker også tvister af denne art, som efter parternes aftale i stedet behandles ved voldgift.

2. Ved tvister forstås konkrete aktuelle konflikter, som med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål.

3. Selskabet skal - på det foreliggende grundlag - afgive udtalelse om, hvorvidt tvisten er dækket af forsikringen eller ikke. Selskabet har både ret og pligt til at give udtryk for tvivl om sagens rimelighed. Dækningstilsagn er begrænset til omkostninger, der står i et rimeligt forhold til sagens genstand.

…

§ 5. Hvilke omkostninger er ikke dækket af retshjælpsforsikringen?

1. Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, f.eks. fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er grundlag for at kritisere selskabets standpunkt, hvorefter hele advokathonoraret ikke kan kræves dækket over retshjælpsforsikringen. På det foreliggende grundlag finder nævnet endvidere, at der ikke er anledning til at kritisere størrelsen af det advokathonorar, som selskabet har tilbudt at dække.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klager får ikke medhold.

Poul Sørensen